21 501-33 Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

25 295 Infectieziektenbestrijding

Nr. 811 Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 mei 2020

Hierbij bied ik u het verslag aan van de informele Telecomraad van dinsdag 5 mei jl.

Tijdens de informele Telecomraad is via een videoconferentie gesproken over de implicaties van COVID-19 voor de telecommunicatie en digitale sector. Er heeft allereerst een informele gedachtewisseling plaatsgevonden over het gebruik van mobiele applicaties en het gebruik van geanonimiseerde mobiliteitsdata om de COVID-19-crisis te helpen bestrijden. Daarnaast heeft een informele gedachtewisseling plaatsgevonden over het belang van digitale oplossingen voor het herstel van de Europese economie en over investeringen in de uitrol van nieuwe digitale infrastructuur. Zowel Europese Commissie Vicepresident Margrethe Vestager als Eurocommissaris Thierry Breton namen deel aan de informele Telecomraad.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer

Gebruik van mobiele applicaties en het gebruik van geanonimiseerde mobiliteitsdata om de COVID-19 crisis te bestrijden

Gedachtewisseling
De Europese Commissie lichtte tijdens de informele Telecomraad de acties op het gebruik van mobiele applicaties (hierna "apps") en het gebruik van geanonimiseerde mobiliteitsdata om de COVID-19-crisis te bestrijden toe alsmede de recente toolbox[1] die is ontwikkeld. De nadruk in de discussie lag vooral op de apps. De Commissie benadrukte dat een EU-benadering op apps cruciaal is, mits deze is uitgewerkt in lijn met de eisen die gepresenteerd zijn in de eerdergenoemde toolbox, waaronder vrijwilligheid, interoperabiliteit, cyberveiligheid en in lijn met privacywetgeving[2]. De Commissie onderstreepte dat nationale autoriteiten leidend blijven ten aanzien van de apps, maar dat EU-coördinatie ten behoeve van de interoperabiliteit van apps cruciaal en gewenst is voor de interne markt en vrij verkeer. De Commissie gaf aan dat de volgende toolbox zal ingaan op het gebruik van geanonimiseerde mobiliteitsdata.

Een groot aantal lidstaten steunde EU-coördinatie ten behoeve van interoperabiliteit van apps. Belangrijkste redenen hiervoor zijn het op gang brengen van vrij verkeer, de interne markt en toerisme. Enkele lidstaten benadrukten echter dat de ontwikkeling van apps een nationale bevoegdheid blijft en dat EU-coördinatie niet in de weg mag staan van nationale bewegingsruimte. Verder was er aandacht voor samenwerking tussen lidstaten, onder andere via informatie-uitwisseling en het gebruik van open source apps. Net als de Commissie, benadrukten meerdere lidstaten het belang van vertrouwen onder EU-burgers en het belang van tijdelijkheid van apps. Daarnaast werd door een aantal lidstaten opgebracht dat samenwerking met de private sector bij de ontwikkeling van apps belangrijk is. Verder werd het belang van cyberveiligheid, transparantie en privacy bij de ontwikkeling en het gebruik van apps door verschillende lidstaten benoemd.

Nederland heeft aangegeven dat het EU-coördinatie en uitwisseling over gebruik van mobiele applicaties en geanonimiseerde mobiliteitsdata, conform de aanbeveling[3] en toolbox, verwelkomt voor de ontwikkeling van gezamenlijke kaders. Nederland benadrukte het belang van noodzaak, proportionaliteit, databescherming, cyberveiligheid en fundamentele rechten bij de ontwikkeling en het gebruik van apps. Verder heeft Nederland benadrukt dat de nadere uitwerking van het gebruik van mobiele applicaties en geanonimiseerde mobiliteitsdata om de COVID-19-crisis te bestrijden primair plaats moet vinden, conform de aanbeveling van de Europese Commissie, in het *eHealth Network* en de Raad voor

[1] https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/covid-19_apps_en.pdf
[2] Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Telecomwet
[3] COM (2020) 518

Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken (EPSCO-Raad) om de eenduidigheid tussen EU-gremia te bevorderen.

Belang van digitale oplossingen voor het herstel van de EU en investeringen in de uitrol van nieuwe digitale infrastructuren

Gedachtewisseling
De Europese Commissie benadrukte zowel het belang van digitalisering in het herstel van de economie, als het feit dat de groene en digitale transitie de twee topprioriteiten van de Commissie zullen blijven. De Commissie onderstreepte allereerst dat een gelijk speelveld van cruciaal belang is voor een digitaal herstel van de economie. Daarnaast moet volgens de Commissie geïnvesteerd worden in weerbare en strategische digitale supply chains en is connectiviteit cruciaal voor het economisch herstel. Het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2021-2027, in het bijzonder Horizon Europe, Digital Europe Programme (DEP) en Connecting Europe Facility (CEF), speelt volgens de Commissie hierin een essentiële rol. De Commissie gaf daarbij aan dat private investeringen in infrastructuur de ruimte moeten krijgen en dat publieke investeringen alleen nodig zijn waar de markt achterblijft. Verder benadrukte de Commissie dat het van belang is dat de frequentieveilingen ondanks COVID-19 geen vertraging op mogen lopen gezien het belang van spectrum voor de digitale connectiviteit en de digitale transitie.

Net als Nederland, beaamden de meeste lidstaten het belang van digitalisering voor herstel van de economie en was er steun voor de Commissie om vast te houden aan de digitale ambities, zoals aangegeven in de Commissie mededeling "de digitale toekomst vormgeven"[4]. Een aantal lidstaten gaf aan dat de uitvoering van deze digitaliseringsstrategie en de bijbehorende investeringen essentieel zijn voor de versterking van Europese technologische soevereiniteit. Een groot aantal lidstaten riep op tot afronding van het MFK en behoud van de budgetten voor CEF en DEP. Daarbij gaven lidstaten aan belang te hechten aan het CEF, met name voor rurale gebieden bij het bereiken van de 2025 doelen, zoals aangegeven in de Commissie mededeling "naar een Europese gigabitmaatschappij[5]. Daarnaast vroegen meerdere lidstaten aandacht voor het overbruggen van de digitale kloof tussen lidstaten. Tenslotte benoemden een aantal lidstaten de misinformatie rond 5G en COVID-19.

Nederland benadrukte dat Europese investeringen in het kader van duurzaam economisch herstel gericht moeten worden op noodzakelijke digitale en groene transities. Dit is in lijn met de algemene inzet van NL op modernisering van het MFK. Het is van belang dat investeringen worden versterkt in sleuteltechnologieën zoals Artificiële Intelligentie (AI) ten behoeve van de versterking van de concurrentiekracht en digitaal leiderschap. Verder heeft Nederland aandacht gevraagd voor de recente (negatieve) ontwikkelingen ten aanzien van digitale infrastructuren, zoals onjuiste informatie over 5G in relatie tot COVID-19 en de recente branden in zendmasten. De Commissie, met steun van Nederland en andere lidstaten, riep alle ministers op om onjuiste informatie over 5G en de vermeende link met COVID-19 te ontkrachten.

[4] COM (2020) 67
[5] COM (2016) 587